

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

MVI wie?

Als inkoper of duurzaamheidsmanager merk je vast dat er in Nederland steeds meer aandacht is voor duurzaamheid en daarmee ook Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Duurzaam inkopen maakt een groot verschil voor boeren en werknemers wereldwijd omdat het niet alleen gaat over klimaatneutraal en circulair inkopen, maar ook over goede arbeidsomstandigheden en stakeholderbetrokkenheid. Als inkoper heb je de kracht om positieve veranderingen te bewerkstelligen in ketens via verantwoorde inkooppraktijken. Een makkelijke start voor verduurzaming van inkoop is om te beginnen met inkoop van warme dranken zoals koffie en thee. De reis van boon tot kopje koffie is namelijk heel inzichtelijk en kan als voorbeeld dienen voor verduurzaming van andere productcategorieën!

3 redenen om aan de slag te gaan met verantwoorde inkoop:

Voldoen aan wetgeving

Bedrijven zullen binnenkort verplicht zijn om kennis te hebben van hun ketens en leveranciers om human rights and environmental due diligence (HREDD) uit te voeren. In Brussel zijn verschillende richtlijnen (CSRD, CSDDD, EUDR) gepubliceerd waaraan bedrijven moeten voldoen.

Dit houdt in dat ze een risicoanalyse moeten uitvoeren voor mensenrechten- en milieurechtschendingen, eventuele misstanden moeten aanpakken, verminderen en toekomstige problemen moeten voorkomen.

De gehele keten moet hiervoor in kaart worden gebracht.

Aantrekkelijke werkgever zijn

Medewerkers en relaties hechten steeds meer waarde aan een organisatie die ook haar invloed op de maatschappij meeweegt in ondernemingskeuzes, blijkt uit verschillende onderzoeken. Aan deze eis moet worden voldaan om aantrekkelijk en relevant te blijven.

Bijdragen aan de samenleving

Jouw organisatie is onderdeel van de samenleving en zal zich voor verduurzaming daarvan willen inzetten. Het vergroot jullie intrinsieke drive om standaard mens en milieu mee te nemen in besluitvorming. Het inkopen van eerlijke en verantwoorde producten draagt ook bij aan het behalen van de [SDG's](#).

MVI Stappenplan

Het leukste aan dit alles? Beginnen met MVI is niet moeilijk. We leggen het uit en beginnen simpel. De stappen die je moet nemen kun je verdelen in vier fases: **voorbereiden, verkennen, selecteren en uitvoeren**.

Fase 1: Voorbereiden

Het gaat in deze fase over **bewustwording van IMVO, risico's in de keten, het begrijpen van waar je als bedrijf staat en waar je naartoe zou willen werken.**

Stap 1: Maak MVI onderdeel van je duurzaamheidsbeleid en stel een ambitedocument op

Stap 2: Doe IMVO-kennis op en spreek eens met sectorexperts, vakbonden, inkopers of duurzaamheidsmanagers van andere bedrijven die al gestart zijn met duurzaam inkopen en werk samen met maatschappelijke organisaties zoals **MVO Nederland** en NGO's zoals **Fairtrade Nederland**

Stap 3: Leer begrijpen wat de uitdagingen en problemen zijn rondom inkoopproducten

Stap 4: Teken van een product de gehele keten uit, van het land waar het verbouwd of geteeld wordt, de distributiestappen tot aan bestemming, verpakkingsmateriaal, consumptie en *end of life* (EOL)

Tip: Neem hierbij als uitgangspunt de zes stappen van de OESO-richtlijnen die je helpen om HREDD toe te passen in de praktijk

Tip: Een goed startpunt voor bijvoorbeeld koffie of thee is de **MVO Risicochecker** en specifiek voor landen en grondoorzaken van risico's de **Fairtrade Risico Kaart**

Fase 2: Verkennen

Als de kennis *all set is*, ga je over tot actie.

Stap 5: Begin met kleine stappen: kies één productcategorie waarmee je wilt beginnen, bijvoorbeeld warme dranken

Stap 6: Verken het aanbod en ga in gesprek met koplopers

Stap 7: Schrijf de aanbestedingstekst op basis van jouw ambitedocument en de gesprekken met experts en koplopers

Let ook op: De inkooppraktijken van jouw eigen organisatie voor een product? Moet de inkoop klimaatneutraliteit bevorderen? Moet de betaalde prijs bijdragen aan een leefbaar inkomen voor koffieboeren? Zet dit in de aanbestedingstekst! Vraag ook specifiek naar due diligence processen conform OESO-richtlijnen

'n Bakkie impact maken doe je samen

Wist je dat MVO Nederland en Fairtrade Nederland samen met Solidaridad al een campagne hebben gedaan om goede koffie op het werk aan te moedigen? Dit initiatief is gestart om het gedeelde netwerk van leveranciers, koplopers en bedrijven die duurzame koffie aanbieden en schenken, een platform te geven. Zie de website: goedekoffie.nl
Lees [hier](#) verder over Fairtrade Nederland x MVI

Fase 3: Selecteren

Stap 8: Maak een shortlist van leveranciers die het beste scoren op jouw belangrijkste punten aan de hand van de *request for proposal* (RFP) en geef duurzaamheidsaspecten een hoge weging als gunningscriteria

Stap 9: Selecteer duurzaamheidskoplopers voor een *request for quotation* (RFQ) en sluit ongeschikte inschrijvers uit

Stap 10: Maak een keuze op basis van de RFQ

Tip: Denk ook aan het loskoppelen van de koffie en de apparaten/service. Zo kan MKB ook een kans krijgen om mee te doen in de aanbesteding!

Tip: Maak evt. gebruik van advies van externe experts om te helpen bij de beoordeling. Fairtrade en bijvoorbeeld het Futureproof Coffee Collective van MVO Nederland werken met verschillende koplopers in de koffiesector.

Concrete uitvraagteksten zijn:

- Geef inzicht in alle ketenschakels van de aangeboden koffie
- Geef inzicht in de betaalde "FOB prijs" voor deze koffie, inclusief bewijslast
- Geef inzicht in de prijs die de plantage en/of coöperatie daadwerkelijk ontvangen heeft, inclusief bewijslast
- Geef inzicht in de rol die de inschrijver pakt om het eventuele gat tussen de huidige prijs en de prijs die nodig is voor een leefbaar inkomen, de komende jaren te verkleinen

Fase 4: Uitvoeren

Nadat de contractfase is ingegaan ben jij nog steeds de verantwoordelijke om dat eerlijke product tot een succes te maken: **uitvoering is van belang.**

Stap 11: Monitor de implementatie en vervolgens de voortgang en blijf in gesprek met de leverancier over de risico's in de keten, plannen om deze te beperken en impact te vergroten

Stap 12: Communiceer naar medewerkers en partners over de voortgang die jullie boeken met impact informatie, Point of Sale-materiaal of via de website

Stap 13: Breng verslag uit over de impact in de duurzaamheidsverslaggeving

Raadpleeg Experts

Essentieel: vind de juiste experts om mee op te trekken in MVI, want een goede samenwerking maakt verantwoord inkopen een stuk makkelijker.

De voordelen van connecten met Fairtrade Nederland en MVO Nederland?

- ✓ We staan klaar om je advies te geven over jouw aanbestedingsteksten om een tender écht duurzaam te maken.
- ✓ We hebben een **netwerk** aan leveranciers
 - waarvan de keten al inzichtelijk is;
 - die zich ook inzetten op thema's die voor jouw organisatie van belang zijn, zoals werken aan klimaatneutrale ketens en circulariteit;
 - die samen met jou aan een eerlijkere wereld willen werken.
- ✓ Het is duidelijk wat jouw organisatie bijdraagt aan de wereld door verantwoord in te kopen: impact informatie is beschikbaar om over te communiceren, kant-en-klare contentcreatie komt jouw kant op en bereikt jouw collega's en andere relaties. Zie je die trots om bij zo'n club te horen al groeien!
- ✓ Je wordt onderdeel van de Fairtrade movement of je kan je inzetten via het grootste **duurzame-bedrijvennetwerk van Europa** door je aan te sluiten bij MVO Nederland. Zo werk je met vele anderen aan echte prijzen en transparantie in de keten.

“Door onze samenwerking met Fairtrade hebben we een echte understanding ontwikkeld van wat een duurzame keten inhoudt en welke stappen nodig zijn om een grondige uitvraag te bewerkstelligen.” - Fanny van der Eerden – Supply

Chain Management Specialist Siemens

SIEMENS

Met jullie keuze maken jullie impact!

Als je bijvoorbeeld kiest voor een **Fairtrade gecertificeerde koffie**, betekent dit namelijk dat:

- Er onafhankelijk gecontroleerd is of:
 - de koffie op een eerlijke (geen mensenrechtenschendingen, veilige werkomstandigheden) en duurzame (geen ontbossing, zwarte lijst pesticiden) manier geproduceerd is.
 - er in ieder geval een minimumprijs én een niet onderhandelbare premie is betaald aan de boerencoöperatie
- Er gratis training en support beschikbaar is vanuit lokale Fairtrade producentennetwerken voor koffieboeren om hen te ondersteunen om zich verder te ontwikkelen

Er zijn naast Fairtrade gecertificeerde koffies andere opties. Het is altijd aan te raden om op basis van de ambities en doelen van jullie organisatie te bepalen wat het beste past.

Doen jullie mee? Want alleen samen maken we de wereld eerlijk!

FAIRTRADE
NEDERLAND

MVO
NEDERLAND